

Setembre crític | Jesús Rodríguez | Actualitzat el 29/12/2016 a les 15:51

Des de la cantonada dels somnis, crònica d'un viatge llampec a l'Audiència Nacional

Crònica del viatge a Madrid en el bus muntat pel Moviment 30/03 per donar suport a Joan Coma Roura | Durant la fugaç visita a la capital de l'Estat per informar de la declaració de Joan Coma es van poder copsar algunes reaccions d'hostilitat al procés que viu Catalunya

Foto de família d'alguns dels osonencs desplaçats a Madrid per donar suport a Joan Coma, un cop aquest va ser alliberat | Josep Comajoan

Tothom esperava que l'autobús de persones solidàries que va recórrer el trajecte Vic-Madrid fos aturat i escorcollat per la policia abans d'arribar a l'Audiència Nacional espanyola, però no va ser així. Un cop superada la població d'Alcalá de Henares -a quarts de cinc de la matinada- s'obria el camí per endinsar-se a la capital de l'Estat sense més impediments. Això sí, tres hores abans del previst. Vam esmorzar a dos bars del carrer del Marqués de Valdeiglesias, en referència a un títol nobiliari creat pel rei Alfons XII que durant el franquisme va recaure en la persona de Jose Ignacio Escobar y KirkPatrick, membre del colpista Consejo Nacional del Movimiento.

A quarts de nou, abans que despleguessin el dispositiu policial entorn de la seu judicial situada al carrer de Génova, hi van fer acte de presència la primera vintena de persones carregades amb cartells solidaris amb el regidor cupaire de Vic, Joan Coma, detingut el dia abans i que estava citat a declarar per incitació a la sedició. Una sots-inspectora del Cos Nacional de Policia espanyola va demanar: «Quién organiza todo esto? Un interlocutor por favor? Sepan que esto es una zona de seguridad y no pueden permanecer aquí». A corre-cuita van enviar-hi el reforç de dues furgonetes de la Unidad de Intervención Policial -la Brimo espanyola- que es van encarregar d'acompanyar les manifestants a la vorera de davant: «Ésto no es discutible, crucen la calle», va deixar anar el caporal de l'escamot. Encapsulades en aquella cantonada van passar-hi gran part del matí fins a un centenar de persones. Una trentena van ser requerides a entregar el seu DNI als agents per una «identificació ordinària», al·legant que la concentració no estava comunicada.

Diversos periodistes també van haver de mostrar les credencials.

Els advocats Benet Salellas, Edu Cáliz i Asunción Martínez integraven la comitiva que va entrar a les renovades dependències de la institució judicial -hereva del Tribunal de Orden Público franquista-, ubicada a la vorera de davant de la seu central del Partit Popular. La separació de poders en aquest cas és d'uns cent metres. El jutge Ismael Moreno i el fiscal Vicente González Mota n'eren la contrapart. L'acusació popular impulsada per Josep Anglada no va poder participar de l'interrogatori, com a conseqüència de no haver pagat la fiança necessària per personar-se a la causa. Incredulitat i sorpresa de Coma i Salellas quan González Mota va preguntar si calia molta força per trencar un ou, frase que un cop feta pública ha desencadenat centenars de sàtires i bromes a les xarxes socials. Poc després es coneixia la decisió del jutge de retirar el passaport espanyol a Joan Coma i deixar-lo en llibertat. «M'han retirat el passaport, però en tindrè un de nou d'aquí a un any», va reaccionar.

Algunes de les mostres de suport a Joan Coma, a la concentració ahir davant l'Audiència Nacional espanyola a Madrid Foto: Josep Comajoan

Mentrestant, a l'exterior, i un cop coneguda la decisió d'alliberar-lo, la concentració es va dividir en dues. Un grup es va traslladar fins a la cantonada superior dreta de la plaça Villa de París, on es troba el cubicle de vidre des d'on surten els detinguts d'aquestes dependències judicials. De fet, tot el subsòl de la plaça és un gran entramat de passadissos i calabossos. En superfície es fa vida normal, amb gent asseguda a bancs i passejant el seu gos. Aquest dimecres però, un ampli perímetre estava protegit per policies que reiteraven una i altra vegada: «Ésto es una zona de seguridad, crucen a la acera de delante». El nom del restaurant situat en aquell indret posava el contrapunt a l'escena: The Corner Dreams (Els somnis de la cantonada). Coma i la seva companya Laia es van fusionar en una abraçada just allà, a la una en punt, després que l'edil ascendís per la rampa del pàrquing de l'Audiència Nacional, escortat per cinc agents de paisà del Cos Nacional de Policia. «Em van retenir durant dues hores, tot i que el jutge havia decretat la llibertat. Un policia em va dir que m'acompanyaven fins al carrer perquè bastants amics m'estaven esperant», va explicar Coma. Un núvol de càmeres de televisió, corredisses, cotxes fent sonar el clàxon.

Que asco, que asco

Joan Coma, envoltat de tota la comitiva, va passar a només 20 metres del despatx de Mariano Rajoy a la seu de Génova -allà on es va destruir discs durs del cas Bárcenas a cops de martell- mentre caminava en direcció a la concentració principal. Ovació, abraçades, petons i alegria desfermada a tocar d'un cordó d'antiavalots amb cara de pocs amics. L'agent 76104, visiblement crispat, no deixava de dir «que asco, que asco, que asco...». Ho repetia fins a la sacietat, barrejant l'improperi amb «que sucios» i «que feos». El to de veu era elevat, amb la clara intenció que el sentíssim. «Cuando nos den la orden, no vais a durar ni diez minutos», va amenaçar l'agent en referència al procés independentista. En aquest punt del centre de Madrid l'escena es completava amb un frontis de granit encapçalat per una gran creu i la inscripció: «Aquí en esta casa nació Jose Antonio XXIV-IV-MCMIII». Tal com sospitàvem, es tracta de la data de naixement de Jose Antonio Primo de Rivera, polític feixista fundador de Falange Española. La placa commemorativa no està penjada d'un edifici particular, sinó a la seu del Ministeri de Treball i Seguretat Social del govern espanyol.

Durant el matí les mostres d'hostilitat van ser reiterades. Una vianant passava entre les concentrades mentre deia en veu alta «venga, venga, qué coño haceis aquí», un taxista baixava la finestreta i mostrava la mà amb el dit del mig alçat i cridava «que os jodan catalanes», o un motorista espetava «viva España, viva España». Per curiositat vaig preguntar al quiosquer més proper quin diari era el més venut. La resposta em va desconcertar: El País. La recent línia editorial d'aquest rotatiu em fa pensar que no desentona tant amb el paisatge contrari al procés català que hem copsat durant aquest viatge de 24 hores a Madrid. Un bri d'esperança va sorgir quan els empleats d'una gran cafeteria van aplaudir en saber que Joan Coma quedava en llibertat, o quan l'Elena, mare de l'antifeixista vallecà Alfon, empresonat des de fa dos anys i mig, es va atansar a la protesta per deixar clar que malgrat l'uníson mediàtic, no tothom a l'Estat s'oposa al dret a decidir dels catalans.

Les ampolles franquistes del restaurant de l'Àrea 103 de l'autopista de Madrid a Barcelona Foto: Josep Comajoan

Tot seguit va arribar el moment de la tornada. Uns en autobús i d'altres en vehicles particulars.

Ens vam aturar per dinar a l'Àrea 103 de l'autovia Madrid-Barcelona, al petit municipi d'Almadrones (Guadalajara). Vam dinar molt bé, en el meu cas un excel·lent entrepà de calamars, però compartint sala amb una lleixa plena d'ampolles de vi de la marca Franco, manufacturada al municipi de Tomelloso i amb una etiqueta on es reproduïx la imatge del dictador. El viatge solidari va començar i va acabar a Vic, on tocadés les onze de la nit un nombrós grup de persones es va concentrar a l'estació d'autobusos per mostrar l'estima cap el regidor arrestat, emmanillat i traslladat per la força a 600 quilòmetres de casa seva. Una cosa està clara, a partir d'ara ningú li podrà dir a Joan Coma «¿Qué dice en tu pasaporte, español, no?».

[Article publicat originalment a la Directa]